

HR+ forum: OTVORENA PITANJA UVOĐENJA EURA

Tema zanimljiva. Pozvani su gotovo svi ekonomisti koji profesionalno analiziraju makroekonomske probleme Hrvatske. Pozvani su i vodeći političari, nominirani kandidati za premjera.....

Uvodničari su bili Željko Rohatinski, guverner HNB te Jože Mencinger (po mom skromnom mišljenju vodeći ekonomist na ovim područjima).

Prava tema, ugledni akteri sve garancije da će rasprava biti izuzetno atraktivna, s jedne strane, ali i poučna za Hrvatsku, s druge strane. Očekivanja nisu bila bez temelja jer se radi o komparaciji Slovenije i Hrvatske čije su ekonomske i monetarne politike bile toliko različite. Slovenija je uspjela u svakom pogledu; Hrvatska nije. Sve je to stvaralo dojam važnog i značajnog događaja.

Nažalost Forum nije opravdao očekivanja. I dalje su se, s Hrvatske strane, branili principi dosadašnje monetarne politike koja će očito ista ostati i u budućnosti. Centralni problem, po mišljenju Rohatinskog, ostaje aprecijacija kune pri čemu se ne vodi briga kako ponuda deviza dolazi iz kreditnog izvora i temeljem prodaje obiteljskog srebra, te da su vidljive granice tako strukturirane ponude deviza. I dok deficit platne bilance ukazuje na neučinkovitost ekonomske politike rasprava se je fokusirala na pitanja financijske stabilnosti. Zapravo sve poznato. I zaključak je poznat. Ništa se neće mjenjati i stvari će se i dalje kretati istom putanjom kao i do sada.

Slovenija je imala, kao što znamo, potpuno drugačiji pristup i postepenim slamanjem inflacije zapravo je "ispeglala" troškove od tvrtke do države. Inflacija je pod kontrolom a privredna aktivnost zadovoljavajuća. Prof. Mencinger je vrlo pomirljivo i tolerantno zaključio kako je Slovenija imala 80% sreće a ostalo je bilo znanje. Jasno je da se nije radilo o sreći što najbolje pokazuje njegov stav, koji nije od jučer, kako mu nije jasno zašto se čuva stabilni tečaj kune. Hrvatska vlast ga ni prije ni jučer nije čula. Šteta. Sve je ostalo na priči.

Pored ostalih diskutanata ni ja nisam mogao a da ne reagiram. Otprilike sam rekao:

Lažna je dilema da li fiksni ili promjenjivi tečaj kune. Nitko živ ne želi povratak inflaciji ni učincima koje ona donosi. Međutim, ono što je bitno je da u uvjetima eurizirane privrede kakva hrvatska privreda u eurizirano budžetsko ograničenje valja "staviti" i državu. Činjenica da je participacija države u BDP nedopustivo visoka i da značajni dio poreznih prihoda potiče iz deficita trgovačke bilance mora zabrinjavati. (Napomena :imajući euro kao referentnu valutu ovim sam rekao da postoji ozbiljan problem troškovne inflacije.) Naprosto na dugi rok ova i ovakva politika nije održiva, jer Hrvatska ima negativnu štednju. Ukoliko se želi stabilan tečaj kune tada je potrebno drugim politikama posložiti priču.

Konkretno sam predložio povećanje PDV-a, trošarina, povrat zaštitne kamate (na što je Mato Crkvenac, razumljivo, negodovao) na kapital, te povećanje neoporezivog djela dohotka na

Autor Guste Santini
Srijeda, 20 Lipanj 2007 13:20

5.000 kuna uz redefiniranje doprinosa. Bitno je da se umjesto stabilnosti ekonomska politika fokusira na razvoj što sam ilustrirao činjenicom da smo tek 2005. godine ostvarili razinu BDP iz 1990. godine.

I to bi bilo to, dragi čitaoc!